

Karta ewidencyjna obiektu grobownictwa wojennego

Gmina: KOŁO

Nr ewidencyjny: 3009011_3_2

Rodzaj obiektu ¹	Nazwa obiektu	Miejscowość
KWATERA WOJENNA	CMENTARZ ŻOŁNIERZY ARMII CZERWONEJ	KOŁO

Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria	II wojna światowa
------------------------	-----------	-------------------

Adres województwo / powiat / gmina	WIELKOPOLSKIE / KOLSKI / KOŁO
ulica / lokalizacja opisowa	CMENTARZ WOJENNY ul. Poległych / aleja Jana Pawła II
Właściciel / zarządca terenu / działka nr	Miasto Koło / 300901_1.0001.AR_34.48
Kwatera, rząd / ewent. lokalizacja opisowa	Cmentarz Wojenny / 52°12'11.1"N 18°38'48.3"E (52.203077, 18.646743)
Podstawowa informacja o pochowanych	ŻOŁNIERZE ARMII CZERWONEJ 635 osób
Datowanie	1945 r.
Forma ochrony	GROBY WOJENNE
Wymiary (szer., głęb., wys.)	350 cm x 260 cm x 185 cm
Material	Ziemna, elementy granitowe, lastrykowe i z brązu

¹ cmentarz wojenny / kwatera wojenna / mogiła zbiorowa / grób indywidualny....

Szkie sytuacyjny		Opis obiektu i inskrypcje			
		<p>Na wprost bramy wejściowej cmentarza zlokalizowany jest kwatery grobów żołnierzy Armii Czerwonej. W mogiłach zbiorowych ułożonych w kształt litery „T” pochowano 635 czerwonoarmistów poległych podczas walk w 1945 r. Mogiły mają formy ziemne, okolone granitowym krawężnikiem, częściowo przykryte płytami wierzchnimi.</p> <p>W centralnej części sektora znajduje się obelisk o wys. ok. 4 m, z tablicami upamiętniającymi zidentyfikowanych żołnierzy, pochowanych w Kole. Na granitowych tablicach umieszczonych wokół podstawy pomnika wymieniono nazwiska zidentyfikowanych poległych.</p> <p>Pojedyncza mogiła o wymiarach (szer. x dł. x wys., w cm) – 115 x 213,5 x 30.</p> <p>---</p> <p>Napis na głównej tablicy:</p> <p style="text-align: center;">CZEŚĆ I CHWAŁA BOHATEROM ARMII RADZIECKIEJ POLEGLYM O WYZWOLENIE MIASTA KOŁA I OKOLIC W DNIACH 19-21 STYCZNIA 1945</p>			
Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie	Bibliografia	Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.			
<p>Stan cmentarza zadowalający.</p> <p>Na mogile, w której pochowano żołnierzy ekshumowanych ze Słupcy, umieszczono dwie tablice inskrypcyjne:</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> SPOCZYWAJĄCY TU ŻOŁNIERZE POLEGLI W ROKU 1945 NA ZIEMI SŁUPECKIEJ </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> ВЕЧНАЯ СЛАВА ГЕРОЯМ ПАВШИМ В БОЯХ ЗА СВОБОДУ И НЕЗАВИСИМОСТЬ НАШЕЙ РОДИНЫ! КАПИТАНУ ЧИРКОВУ А. Ф. СТ. ЛЕЙТЕНАНТУ МОЧАЛОВУ В. Г. СТ. СЕРЖАНТУ МЯКИНЬКОВУ И. М. СЕРЖАНТУ ИВАНОВОЙ Т. Ф. САНДРУЖИННИЦЕ ТУРОВЦЕВОЙ З. И. </td> </tr> </table>	SPOCZYWAJĄCY TU ŻOŁNIERZE POLEGLI W ROKU 1945 NA ZIEMI SŁUPECKIEJ	ВЕЧНАЯ СЛАВА ГЕРОЯМ ПАВШИМ В БОЯХ ЗА СВОБОДУ И НЕЗАВИСИМОСТЬ НАШЕЙ РОДИНЫ! КАПИТАНУ ЧИРКОВУ А. Ф. СТ. ЛЕЙТЕНАНТУ МОЧАЛОВУ В. Г. СТ. СЕРЖАНТУ МЯКИНЬКОВУ И. М. СЕРЖАНТУ ИВАНОВОЙ Т. Ф. САНДРУЖИННИЦЕ ТУРОВЦЕВОЙ З. И.	<p>Pleskaczyńska Konstancja, Pleskaczyński Adam, <i>Cmentarze i mogiły żołnierzy Armii Czerwonej w Wielkopolsce</i>, Warszawa 2018.</p>	<p>Pochówki wojenne zastąpiły zlokalizowany wcześniej w tym miejscu stary cmentarz prawosławny. Cmentarz Wojenny został założony w 1945 r. W efekcie 3 akcji komasacyjnych z lat 1945, 1948, 1949 i 1952 urządzono go w obecnym kształcie. Kolejne, mniejsze akcje ekshumacyjne miały miejsce w latach 1953, 1968 i 1997 r. (w tym ostatnim przypadku doszło do ekshumacji ze zlikwidowanej mogiły zbiorowej w Słupcy).</p> <p>Jedynie niecałe 25% pochowanych żołnierzy zostało do dziś zidentyfikowanych; pozostali figurują w ewidencji jako „NN”.</p>	
SPOCZYWAJĄCY TU ŻOŁNIERZE POLEGLI W ROKU 1945 NA ZIEMI SŁUPECKIEJ	ВЕЧНАЯ СЛАВА ГЕРОЯМ ПАВШИМ В БОЯХ ЗА СВОБОДУ И НЕЗАВИСИМОСТЬ НАШЕЙ РОДИНЫ! КАПИТАНУ ЧИРКОВУ А. Ф. СТ. ЛЕЙТЕНАНТУ МОЧАЛОВУ В. Г. СТ. СЕРЖАНТУ МЯКИНЬКОВУ И. М. СЕРЖАНТУ ИВАНОВОЙ Т. Ф. САНДРУЖИННИЦЕ ТУРОВЦЕВОЙ З. И.				
	Załączniki				
	<p>Dokumentacja fotograficzna – stan na 16.10.2020 r. – w wersji elektronicznej.</p> <p>Zdjęcia archiwalne – w wersji elektronicznej.</p> <p>Załącznik – wykaz pochowanych żołnierzy Armii Czerwonej.</p>				
Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):	Sławomir Józefiak, 26.03.2021 r.				